

اختلالات شایع روان‌پزشکی

تألیف:

دکتر رویا وزیري حرمی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انتشارات هاویر

۱۴۰۳

سرشناسه	: وزیرى حرمى، روياء، ۱۳۶۲
عنوان و نام پديدآور	: اختلالات شايع روان پزىشى / تاليف: روياء وزيرى حرمى
مشخصات نشر	: انتشارات هاوير، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهري	: ۲۱۰ ص. مصور، جدول
شابک	ISBN: 978-622-8341-38-5
وضعيت فهرست‌نويسى	: فييا
يادداشت	: کتاب‌نامه
موضوع	: بيمارى‌هاى روانى Mental illness بيمارى‌هاى روانى — درمان Mental illness -- Treatment روان پزىشى Psychiatry روان شناسى آسيب‌شناختى Psychology, Pathological
رده‌بندي کنگره	: RC ۴۵۴
رده‌بندي ديويى	: ۶۱۶/۸۹
شماره کتاب‌شناسى ملي	: ۹۹۴۲۴۸۸۰

اختلالات شايع روان پزىشى

تاليف

دکتر روياء وزيرى حرمى

عضو هيئت علمى دانشگاه علوم پزىشى شهيد بهشتى

ناشر: انتشارات هاوير، همراه: ۰۹۱۶۹۷۰۰۴۰۶

چاپ: شهر

صفحه‌آرايى: هادى ندرى و طرح جلد: سميرا حصاربانى

شمارگان: ۵۰۰- چاپ اول ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۳۴۱-۳۸-۵

Gmail:havirpublication@gmail.com

بها: ۲۵۰ هزار تومان

فهرست

صفحه	عنوان
۱۱	پیش‌گفتار
۱۵	فصل اول: اصول کلی مهارت های ارتباطی در روانپزشکی
۱۹	فصل دوم: شرح حال روانپزشکی
۱۹	شرایط لازم برای شرح حال گیری
۱۹	شرح حال گیری غیر اورژانسی
فصل سوم	
اختلالات شخصیت	
۳۰	علائم اختلال شخصیت
۳۰	اختلال شخصیت پارانوئید
۳۱	اختلال شخصیت اسکیزوئید
۳۲	ملاک های تشخیصی اختلال شخصیت اسکیزوتایپی
۳۳	اختلال شخصیت ضداجتماعی
۳۴	اختلال شخصیت مرزی
۳۵	اختلال شخصیت نمایشی
۳۶	اختلال شخصیت خودشیفته
۳۷	اختلال شخصیت اجتنابی
۳۷	اختلال شخصیت وابسته
۳۹	اختلال شخصیت وسواس جبری
۴۰	تشخیص اختلال شخصیت
۴۰	معیار تشخیص اختلال های شخصیت
۴۱	درمان اختلال شخصیت
فصل چهارم	
اختلالات عصبی - رشدی	
۴۳	ویژگی های کلی اختلالات عصبی - رشدی

- ۴۴ ۱. اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی (Attention-Deficit/Hyperactivity)
- ۴۵ ۲. اختلال طیف اوتیسم (Autism Spectrum Disorder - ASD)
- ۴۶ ۳. ناتوانی‌های یادگیری (Specific Learning Disorders)

فصل پنجم

اختلال علامت جسمانی و اختلالات مرتبط

- ۵۰ اختلال علایم جسمانی
- ۵۲ اختلال تبدیلی (اختلال علایم نورولوژیک کارکردی)
- ۵۵ اختلال اضطراب بیماری

فصل ششم

اختلالات خلقی

- ۶۰ گروه‌های در معرض خطر افسردگی
- ۶۱ علائم افسردگی
- ۶۱ علل افسردگی
- ۶۴ انواع افسردگی
- ۶۴ اختلال افسردگی اساسی
- ۶۶ اختلال افسردگی مداوم
- ۶۷ اختلال دو قطبی
- ۶۸ افسردگی دوران بارداری
- ۶۹ ملال پیش از قاعدگی (PMDD)
- ۷۰ افسردگی فصلی
- ۷۰ افسردگی موقعیتی
- ۷۱ افسردگی آتیپیک
- ۷۱ راه‌های درمان افسردگی

فصل هفتم

اختلال‌های پسیکوتیک

- ۷۸ علائم اختلالات پسیکوتیک
- ۷۸ تشخیص و مدیریت اختلالات پسیکوتیک
- ۷۹ اختلال پسیکوتیک کوتاه مدت
- ۸۰ اختلال پسیکوتیک مشترک

فصل هشتم

اختلالات دوقطبی

- ۸۲ علائم اختلال دو قطبی
- ۸۳ انواع اختلال دو قطبی
- ۸۴ اختلال دو قطبی نوع I
- ۸۵ اختلال دو قطبی نوع II
- ۸۵ اختلال سیکلوتایمی یا خلق ادواری
- ۸۸ تشخیص اختلال دو قطبی
- ۸۸ درمان اختلال دو قطبی
- ۸۹ داروها
- ۹۱ روان درمانی
- ۹۱ سایر درمان‌ها

فصل نهم

خودکشی

- ۹۶ عوامل خطر ساز خودکشی
- ۱۰۲ علائم هشدار دهنده در مورد شخصی که به خودکشی فکر می‌کند
- ۱۰۲ مدیریت خودکشی

فصل دهم

اختلالات اضطرابی

- ۱۰۶ علائم فیزیولوژیکی اضطراب
- ۱۰۶ علائم روانشناختی اضطراب
- ۱۰۶ علل اختلال اضطرابی
- ۱۰۸ انواع اختلالات اضطرابی

فصل یازدهم

اختلالات خواب

- ۱۱۴ علائم اختلالات خواب
- ۱۱۵ دلایل بروز اختلالات خواب
- ۱۱۶ انواع مختلف اختلالات خواب
- ۱۲۱ تشخیص اختلالات خواب
- ۱۲۱ درمان‌های روانپزشکی اختلالات خواب

فصل دوازدهم

پرخاشگری

- ۱۲۳ تفاوت میان پرخاشگری و افسردگی
- ۱۲۵ علل پرخاشگری
- ۱۲۷ پیامدهای پرخاشگری
- ۱۲۷ درمان پرخاشگری

فصل سیزدهم

دلیریوم

- ۱۳۰ علائم دلیریوم
- ۱۳۱ انواع دلیریوم
- ۱۳۲ تفاوت دلیریوم و زوال عقل
- ۱۳۳ سبب‌شناسی دلیریوم

۱۳۴ عوامل خطر آفرین دلیریوم

۱۳۴ پیشگیری از دلیریوم

فصل چهاردهم

اختلالات کژکاری های جنسی

۱۳۵ ویژگی های کژکاری های جنسی

۱۳۸ انواع کژکاری های جنسی

۱۴۲ نظریه ها و درمان کژکاری های جنسی

فصل پانزدهم

انواع سردرد

۱۴۸ ۱. سردردهای اولیه

۱۴۸ میگرن

۱۵۴ سردردهای تنشی

۱۵۶ سردردهای خوشه ای

۱۵۸ ۲. سردردهای ثانویه

۱۵۹ تشخیص سردردهای ثانویه

۱۶۰ ۳. نورالژی های جمجمه ای، درد صورت و دیگر انواع سردردها

فصل شانزدهم

روانپزشکی سالمندان

۱۶۲ دسته بندی سالمندان

۱۶۲ زیست شناختی پیری

۱۶۳ تغییرات فیزیولوژیک سالمندی

۱۶۷ بیماری های طبّی

۱۶۸ بیماری های روانپزشکی

۱۷۷ سایر بیماری های دوره پیری

۱۷۸ درمان در سالمندان

فصل هفدهم

روانپزشکی اعتیاد

۱۸۲	_____	آمفتامین
۱۸۳	_____	کافئین
۱۸۳	_____	ماری جوانا
۱۸۴	_____	کوکائین
۱۸۵	_____	مواد توهم‌زا
۱۸۵	_____	مواد استنشاقی
۱۸۶	_____	نیکوتین
۱۸۷	_____	مواد افیونی
۱۹۶	_____	ملاک‌های تشخیصی DSM-5-TR برای وابستگی به مواد
۱۹۶	_____	ملاک‌های تشخیصی DSM-5-TR برای سوء مصرف مواد (abuse)
۱۹۸	_____	ارزیابی افراد معتاد
۲۰۰	_____	الکل و اختلالات مرتبط با آن
۲۰۵	_____	درمان الکلیسم
۲۰۹	_____	منابع

پیش‌گفتار

اختلالات روانپزشکی یکی از مهم‌ترین چالش‌های بهداشتی، اجتماعی و فردی در عصر حاضر به شمار می‌روند. این اختلالات، به دلیل ماهیت پیچیده خود، نه تنها جنبه‌های زیستی، روانی و اجتماعی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهند، بلکه نظام‌های بهداشت و درمان را نیز با مشکلاتی اساسی مواجه کرده‌اند. رشد شهرنشینی، تغییرات سبک زندگی، افزایش استرس‌های روزمره، و تغییرات اجتماعی-فرهنگی از عواملی هستند که میزان شیوع و شدت اختلالات روانی را در سراسر جهان افزایش داده‌اند.

این کتاب به بررسی «اختلالات شایع روانپزشکی» اختصاص دارد، با هدف فراهم کردن درکی جامع از ماهیت، عوامل خطر، تظاهرات بالینی و راهکارهای درمانی این اختلالات. در تدوین این اثر تلاش شده است تا مطالب به زبانی ساده، علمی و کاربردی ارائه شوند تا نه تنها متخصصان حوزه روانپزشکی، بلکه سایر گروه‌های مرتبط مانند روانشناسان، پزشکان عمومی، پرستاران و حتی دانشجویان بتوانند از آن بهره‌مند شوند.

اهمیت اختلالات روانپزشکی در سلامت عمومی

سازمان بهداشت جهانی (WHO) تخمین می‌زند که حدود یک‌چهارم از افراد در طول زندگی خود دست‌کم یک بار به اختلال روانی مبتلا می‌شوند. اختلالاتی نظیر افسردگی، اضطراب، اختلال دوقطبی و اسکیزوفرنی از شایع‌ترین مشکلات روانپزشکی هستند که بخش بزرگی از بار بیماری‌ها را تشکیل می‌دهند. این اختلالات نه تنها کیفیت زندگی فردی را کاهش می‌دهند، بلکه در زمینه‌هایی همچون عملکرد شغلی، روابط اجتماعی و سلامت جسمانی نیز اثرات عمیقی به جا می‌گذارند. همچنین، هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از درمان این اختلالات و پیامدهای اقتصادی ناشی از کاهش بهره‌وری فردی، بار سنگینی را بر جامعه تحمیل می‌کند.

چالش‌های پیش‌رو در تشخیص و درمان

تشخیص و درمان اختلالات روانپزشکی با چالش‌های متعددی همراه است. یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها، «انگ اجتماعی» است که بیماران و خانواده‌های آنان را از جستجوی کمک حرفه‌ای باز می‌دارد. این انگ، ناشی از تصورات نادرست درباره ماهیت اختلالات روانی و نگرش منفی نسبت به درمان‌های روانپزشکی است. علاوه بر این، پیچیدگی تعامل بین عوامل ژنتیکی، زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی در ایجاد و تداوم این اختلالات، تشخیص و درمان را برای متخصصان نیز دشوار می‌سازد.

اهداف کتاب

این اثر بر آن است تا:

۱. «آگاهی و شناخت» نسبت به اختلالات شایع روانپزشکی را افزایش دهد.
۲. «رویکردهای علمی» در تشخیص و درمان این اختلالات را تبیین کند.
۳. «ارتباط بین جنبه‌های زیستی، روانی و اجتماعی» در پاتوفیزیولوژی اختلالات روانی را شرح دهد.
۴. «راهنمایی‌های عملی» برای مدیریت و درمان این اختلالات در اختیار مخاطبان قرار دهد.

ساختار کتاب

این کتاب به صورت موضوعی سازمان‌دهی شده است و هر فصل به یکی از اختلالات شایع روانپزشکی اختصاص دارد. مباحث هر فصل شامل مواردی نظیر تعریف و طبقه‌بندی، اپیدمیولوژی و شیوع، عوامل خطر و اتیولوژی، تظاهرات بالینی، راهکارهای تشخیصی، اصول و روش‌های درمانی می‌باشد.

ضرورت رویکرد جامع‌نگر

درک و مدیریت اختلالات روانپزشکی نیازمند رویکردی جامع و میان‌رشته‌ای است. همکاری بین روانپزشکان، روانشناسان، مددکاران اجتماعی و سایر متخصصان مرتبط می‌تواند به ارتقای کیفیت زندگی بیماران و کاهش بار اجتماعی ناشی از این اختلالات کمک کند. همچنین، تلاش برای آموزش و افزایش آگاهی عمومی در کنار ارائه خدمات درمانی مناسب می‌تواند به کاهش انگ و ارتقای سلامت روان جامعه منجر شود. در نهایت، امیدواریم این کتاب بتواند به ارتقای سطح دانش و مهارت خوانندگان در شناخت و مدیریت اختلالات روانپزشکی کمک کرده و گامی موثر در جهت کاهش بار روانی و اجتماعی این اختلالات بردارد. از تمامی متخصصان و صاحب‌نظران دعوت می‌کنیم تا با ارائه نقدها و پیشنهادات خود، ما را در بهبود کیفیت این اثر یاری کنند.

با سپاس

رویا وزیری حرمی